

- Bostäder planeras nära nya stadskärnan

- Dags att diskutera nytt badhus

Information om stadsomvandlingen från din kommun

Full fart mot framtiden

Nu finns en utvecklingsplan för Kirunas framtida centrum. Den första etappen, med byggstart till våren 2014, omfattas bland annat av Kristallen, Kirunas nya stadshus, ett torg, handel och bostäder. Från 2017 och framåt sker en successiv utbyggnad i takt med att den befintliga stadskärnan avvecklas.

Utveckling ska gå före avveckling

Den första etappen i utvecklingsplanen är klar. Men vad innebär det egentligen? Och vilket är nästa steg? "Nu är det viktigt att berätta om vad vi faktiskt tänker göra där ute", säger Eva Ekelund, mark- och exploateringschef vid Kiruna kommun.

Två stora arkitekttävlingar är klara. I mars i år fick vi en vinnare i stadsbyggnadstävlingen med **Kiruna 4-ever**. I september presenterades vinnaren i tävlingen för nytt stadshus, **Kristallen**. När Kiruna 4-ever tagits i kommunfullmäktige drog arbetet med utvecklingsplanen omedelbart igång. Det är Kiruna kommuns **Eva Ekelund** och **Göran Cars** som tillsammans med arkitektbyråerna **White arkitekter** och **Ghilardi + Hellsten arkitekter** driver arbetet.

– Det har varit mycket intensivt och tids-schemat är tufft. Utvecklingsplanen är steget mellan den fördjupade översiktsplanen och en detaljplan. Det är viktigt att vi omgående kommer igång i det nya Kiruna, eftersom principen att utveckling ska gå före avveckling politiskt lagts fast, säger Eva Ekelund.

Ett steg i utvecklingsplanen omfattar Kirunas nya stadskärna, Stortorget och kvarteren runt detta. I etappen ingår det nya stadshuset, ett stadshotell, 200-300 bostäder, arbetsplatser, detaljhandel, restaurang eller café och viss kommunal service. I anslutning till den nya stadskärnan kommer bland annat att byggas en ny gymnasieskola och ett nytt badhus. I planeringen finns även med ett lämpligt läge för sameparlamentet.

– Det blir en tät funktionsblandad stadskärna, där olika verksamheter som handel, kontor, kultur och bostäder integreras. Torget ska gå att använda till Kirunafestivalen, marknader och så ska det finnas gröna

dungar, inte så mycket fasta installationer, säger Eva Ekelund.

Erik Stenman är arkitekt vid Ghilardi + Hellsten och har varit med från starten.

– Vi har tittat på hur man ska nå det nya läget och fylla gapet mellan det existerande och det nya. Det är en steg för steg-process. Man börjar med en viktig plats och flyttar över tyngdpunkten. Det är där vi är nu. Vi landar med det nya stadshuset. Det är en strategiskt viktig punkt som samlar mycket liv. Utifrån det utvecklar vi noderna i nätver-

Gatorna i den nya stadskärnan ska ge en känsla av att man verkligen är i Kiruna. De ska ha en plats-specifik utformning.

Erik Stenman, arkitekt, Ghilardi + Hellsten

ket runt omkring, säger han.

I nätverket kring stadshuset tittar arkitekterna på hur flytet går och på olika mötespunkter, som samlar mycket människor.

– Vi tittar på resecentrums placering, där kommer människor att röra sig. Hur hanterar vi flytet av människor från Malmvägen och E10? Det här ska vi använda för att skapa dynamik i den nya stadskärnan, berättar Erik Stenman.

Den kompakta kvartersstrukturen som

fanns i Kiruna 4-ever har utvecklats till så kallade gröna kilar. Enligt Erik Stenman svänger staden och naturen in i varandra tack vare utformningen.

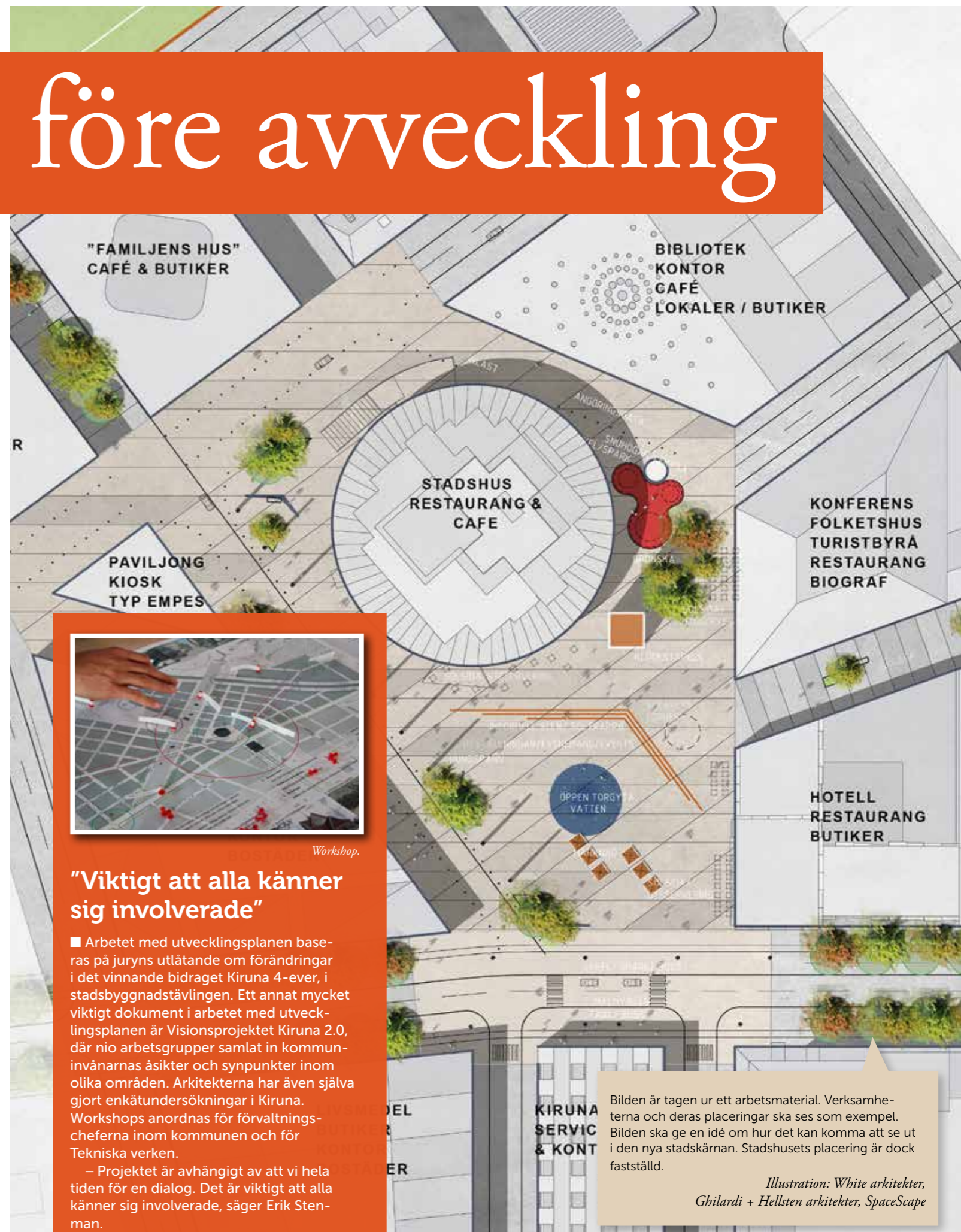
– Vi skapar ett bättre mikroklimat i staden. Men de gröna kilarna ger också ett mervärde till lägenheterna, det ger till exempel möjlighet att komma in med skidspår. Alla som bor där är nära naturen, så när som på tre kvarter. Vi har också hela tiden med oss tankar på klimatet, vindar och snö i arbetet.

Gatorna i den nya stadskärnan ska ge en känsla av att man verkligen är i Kiruna. De ska ha en plats-specifik utformning. – Gator och torg är viktiga offentliga rum. Man ska känna att man är i Kiruna när man rör sig där. Det vi gör just nu är att utveckla gatorna utifrån dagens geometri och tittar på hur vi ska kunna jobba vidare med dem, vad som är specifikt med dem. Det ger ett otroligt värde till en stad, säger Erik Stenman.

Utvecklingen av torget, gator och offentliga rum är viktiga inför nästa steg, etapp två, som redovisas i februari 2014. Denna etapp avser resterande delar av det nya Kiruna och ska visa hur allt det som måste försvinna kommer att ersättas. Det handlar om bostäder, kommersiell service, arbetsplatser och kommunala verksamheter. ■

Principen är utveckling före avveckling

Från 2017 och framåt kommer det att ske en successiv utbyggnad i takt med att den befintliga stadskärnan avvecklas. Den princip som gäller är att utveckling ska ske före avveckling. Utvecklingsplanen kommer att bestå av kartor och text. Kartorna visar en plan för markanvändningen, bostäder, handel, offentliga byggnader, torget, resecentrum, gator, parker, idrottsanläggningar, grönstråk, snöstråk och utblickar. Principskisser för kvarterens form och storlek, byggnaders volymer, olika typer av gaturum och utformningen av grönstråk. Ambitionen är att stadskärnan ska vara klar 2017. ■

"Viktigt att alla känner sig involverade"

Arbetet med utvecklingsplanen baseras på juryns utlåtande om förändringar i det vinnande bidraget Kiruna 4-ever, i stadsbyggnadstävlingen. Ett annat mycket viktigt dokument i arbetet med utvecklingsplanen är Visionsprojektet Kiruna 2.0, där nio arbetsgrupper samlat in kommuninvånarnas åsikter och synpunkter inom olika områden. Arkitekterna har även själva gjort enkätundersökningar i Kiruna. Workshops anordnas för förvaltningscheferna inom kommunen och för Tekniska verken.

– Projektet är avhängigt av att vi hela tiden för en dialog. Det är viktigt att alla känner sig involverade, säger Erik Stenman.

Bilden är tagen ur ett arbetsmaterial. Verksamheterna och deras placeringar ska ses som exempel. Bilden ska ge en idé om hur det kan komma att se ut i den nya stadskärnan. Stadshusets placering är dock fastställd.

Illustration: White arkitekter, Ghilardi + Hellsten arkitekter, SpaceScope

Område 1 heter Palsen 2 och ligger på Lombolo, område 2, Kurravaaravägen blir bebyggelse alldeles i närheten av den framtida stadskärnan, område 3 ligger längs Österleden och slutligen område 4 ligger söder om Lombolo.

Fokus på bostäder i nya stadskärnan

Kiruna kommun har tagit fram fyra nya områden för bostadsbebyggelse. Ett av dem ligger i anslutning till den framtida stadskärnan.

- Skjutbaneområdet markerar att vi börjat arbetet med den nya stadskärnan, säger Eva Ekelund, mark- och exploateringschef vid Kiruna kommun.

Kiruna kommun planerar för 500 nya bostäder utöver de som försvinner på grund av gruvbrytningen. I dag står 159 personer i tomkön för Kiruna C och Jukkasjärvi. Under 2013 har 16 tomtförsäljningar genomförts, vilket är en mycket stor ökning i jämförelse med tidigare år. Under 2011 och 2012 såldes totalt fyra tomter i Kiruna och Jukkasjärvi.

– Vi ser en kraftig ökning från föregående år och därför är det bra att vi har kunnat erbjuda tomter på fler områden, säger **Eva Ekelund**.

Kiruna kommuns fokus ligger på bebyggelse i den nya stadskärnan, men för att få fram fler villatomter och lägenheter sade politikerna ja till fyra nya områden på det senaste kommunstyrelsemötet, den 23 oktober.

Området vid den nya stadskärnan, kallat Kurravaaravägen, blir ett bostadsområde med villatomter och flerfamiljshus. Det tas fram intill den nuvarande skjutbanan.

– Det här området knyter ihop den

befintliga staden med den nya stadskärnan och det är ju dit vi ska, säger Eva Ekelund.

Palsen 2 är redan detaljplanlagt för bostäder, men har hittills fungerat som grönområde. Det kommer nu att göras om till kvartersmark.

– Tanken är att här kunna bygga nya bostäder med start så fort som möjligt. Det ska vara tvåvåningshus som harmonierar med övrig bebyggelse.

Nästa område ligger i närheten av kasen, men har inte varit soptipp. Enligt Eva Ekelund kan det vara lämpligt för ett antal radhus.

Det sista området ligger söder om Lombolo och ägs av Kiruna kommun. Det har ett bra läge för både skidåkare och skoteråkare, dessutom kommer det att byggas en undergång under nya väg 870 i anslutning till området.

Miljö- och byggnämnden kommer nu att detaljplanlägga tre av områdena och utreda möjligheterna till planläggning för bostäder söder om Lombolo. ■

TYCK TILL OM NYA BADHUSET I NYA KIRUNA!

>> På uppdrag av Fritids- och kulturnämnden har arkitektbyrå Monarken, Luleå, tagit fram en visionsskiss för ett nytt badhus i det nya Kiruna. Skissen bygger på ett underlag från ett längre arbete som Simhallsgruppen sedan 2012 utfört med stöd av tjänstemän på fritids- och kulturförvaltningen. "Det är viktigt att inte fastna i skisserna och tro att de ska bli verklighet. Vi vill använda dem för att få igång en diskussion och litegrann provocera", säger **Jan Klein**, strateg på Fritids- och kulturförvaltningen. Det nya badhuset ska stå klart om fem till sju år i den nya stadskärnan. "Nu ska vi turnera med skisserna i skolorna för att få barnens och ungdomarnas synpunkter på det här. I slutet kommer badhuset förhoppningsvis att se ut som Kirunaborna vill ha det", säger Jan Klein.

Ge dina åsikter om det nya badhuset!

Fyll i enkäten på: www.kiruna.se/enkater

POSITIV FRAMTID I KIRUNA OCH GÄLLIVARE

>> I oktober anordnade Kiruna och Gällivare kommuner tillsammans med Industriellt utvecklingscentrum i Norrbotten ett seminarium om byggande i Malmfälten. Intresset för seminariet var mycket stort. Kommunernas byggplaner de närmaste 20 åren handlar om ett brett samhällsbyggande – inte bara bostadsbyggande. I de båda kommunerna ska drygt 700000 kvadratmeter byggas nytt. "Nästa år börjar vi bygga det nya Kiruna. Kirunaborna förväntar sig attraktivitet, variationsrikedom och inte minst miljö kvalitet i sin nya stad. Mot denna bakgrund var seminariet viktigt. Det var ett sätt för kommunen att i dialog med byggföretag diskutera hur dessa förväntningar kan omsättas i faktiskt byggande", säger **Göran Cars**, Kiruna kommun.

KIRUNAS KULTURARV ANALYSERAS

>> **Kiruna kommun återupptar nu arbetet** med en kulturmiljöanalys. Målet är att ta fram ett underlag och redskap för att ta tillvara Kirunas kulturarv. Kulturmiljöanalysen behandlar hela staden men har fokus på de områden som i en nära framtid berörs av deformationerna som orsakas av gruvbrytningen. Analysen behandlar frågor som bevarande, återbruk, och utveckling - hur kulturmiljön i dagens Kiruna kan vara en resurs i den framtida staden. "Det är ett otroligt spännande och viktigt arbete med utgångspunkt i att värdefulla beståndsdelar av dagens Kiruna följer med i omvandlingen", säger **Clara Nyström**, projektledare och kommunantikvarie vid Kiruna kommun.

Kulturmiljöanalysen går att följa på stadsomvandlingens hemsida:

www.kiruna.se/stadsomvandling

*Clara Nyström,
projektledare och
kommunantikvarie
vid Kiruna kommun.*

NYA Kiruna Information om stadsomvandlingen från din kommun.

NYA KIRUNA ges ut av Kiruna kommun och delas ut till alla hushåll och företag i Kiruna kommun • **ANSVARIG UTGIVARE:** Peter Niemi • **REDAKTÖR:** Ulrika Isaksson

• **PRODUKTION:** Kiruna kommun i samarbete med Krauz&Co.reklambyrå i Kiruna

• Läs mer om stadsomvandlingen på nätet: www.kiruna.se/stadsomvandling